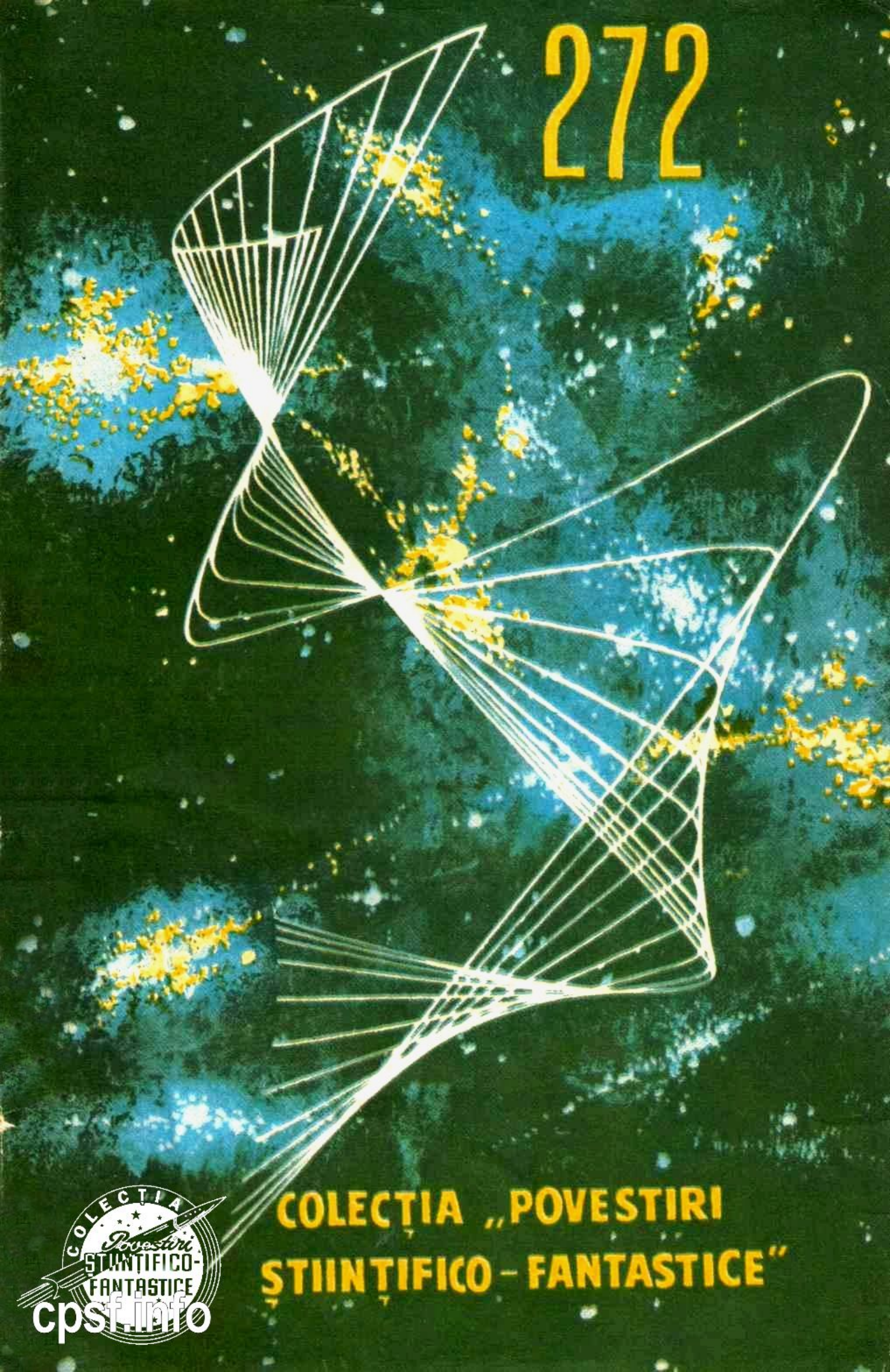

272

COLECȚIA „POVESTIRI ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE"

JUSTIN TEODORU

LA 400 DE AUNI DE MAREA PELICULĂ

272

Colecţia
„POVESTIRI ŞTIINŢIFICO-FANTASTICE"
editată de revista
Ştiinţa şi Tehnica
Anul XII
15 martie 1966

Redactor literar: ADRIAN ROGOZ
Coperta-desen: VICTOR WEGEMANN
Prezentarea grafică: CORNEL DANELIUC

Despre lacul Funduzi din sudul Africii s-au publicat în ultimii ani zeci de articole tulburătoare. Toate au subliniat misterele legate de apele cernite aducătoare de nenorociri. Reproducem mai jos unul dintre aceste articole

DINCOLO DE SENZAȚIONAL

UN LAC CU SEMNE DE ÎNTREBARE

În cele ce urmează va fi vorba de evenimente în aparență absurde, cu neputință de conceput. Încercăm să le privim dacă nu fără rezerve, cel puțin fără scepticism.

Lacul Funduzi se află în sudul Africii, la vreo 300 de kilometri de Pretoria. Locuitorii celei mai apropiate așezări, orășelul Louis Trichard, nu se aventurează niciodată pe malurile lui. De altfel, drumul spre lac îl cunosc numai cîțiva bătrîni. În imediata lui apropiere își au sălașurile membrii tribului bavenda, dar nimic nu i-ar putea sili să vă însoțească într-acolo, căci, spun ei, lacul e blestemat și străinii care se ating de apa lui mor.

O primă constatare pentru cei ce poposesc pe malurile lacului Funduzi: acesta e alimentat de sute de pîrîiașe și de rîul Mutali, care are un debit de apă mare. Nici un rîu nu izvorăște din lac. Deci o primă întrebare: unde dispare toată această cantitate de apă?

Culoarea apei, aproape neagră, nu-i de fel îmbietoare (amănunt care însă îi lasă rece pe crocodili, de vreme ce mișună în lac). Aceiași bavenda susțin că apa lacului e vrăjită și nimeni n-o poate lua cu el. Așa să fie oare? În 1953 exploratorii englezi Alan Ellis și Bill Clayton au ajuns, după căutări îndelungi, pe malurile enigmaticului lac. Neîndrăznind să se scalde, ei au umplut cu apă două sticle și au înșurubat dopurile pînă la refuz. Pentru a afla ce s-a întîmplat mai departe, reproducem articolul lui Alan Ellis publicat în „Wide World“:

„...Cînd, în dimineața următoare, ne pregăteam să facem cale întoarsă. Bill se opri și spuse: «Sînt totuși curios să văd ce se întîmplă cu apa din sticle. Să le deschidem!» «De ce? — i-am ripostat. Ce-ar putea să se întîmple?». Dar Bill se încăpățînă. Am desfăcut rucsacurile și am scos sticlele. Erau goale. Dopurile erau

la fel de bine înşurubate. M-am gîndit să mă întorc şi să le umplu din nou. Dar Bill refuză cu îndărătnicie. N-am mai stăruit şi ne-am văzut de drum".

Apă care se evaporă din sticle închise? Sîntem liberi să nu credem sau să găsim felurite explicaţii pentru acest fenomen. Dar tot în 1953 spre lac s-au îndreptat profesorul Burnside şi asistentul său, W. Tacker, înarmaţi cu o colecţie de recipiente din sticlă, porţelan, bachelită, masă plastică şi cu o garnitură de dopuri din materiale la fel de variate. Profesorul şi-a muiat degetul în apă şi a gustat-o. Avea un gust iute. Apoi au umplut recipientele.

Cei doi au înnoptat la o oarecare depărtare de lac, stînd de veghe pe rînd. La un moment dat, Tacker a auzit un zgomot înăbuşit. Au cercetat cu atenţie împrejurimile, dar n-au descoperit nimic ce-ar fi putut servi drept sursă de zgomot. Dimineaţa, toate recipientele erau goale! Dopurile se aflau, bineînţeles, la locul lor.

În următoarele două zile, apa n-a mai dispărut. A treia zi însă, sticlele au fost din nou goale. Au mai trecut nouă zile şi profesorul a fost transportat în stare gravă la spital, unde a şi murit. Diagnosticul: enterită acută.

Şi, în sfîrşit, o ultimă nedumerire.

În 1947, în semn de protest împotriva superstiţiilor, fraţii Hendryk şi Jacobus Van Blerk, din orăşelul Louis Trichard, au hotărît să facă o plimbare cu barca pe lac. Acasă s-a întors numai unul dintre fraţi. Iată cum se petrecuseră lucrurile. Hendryk, vîslaş excelent, s-a instalat într-un canoe şi s-a depărtat de mal, urmărit cu privirea de Jacobus, care rămăsese pe uscat. Peste puţin timp, ambarcaţia s-a oprit, cu toate că Hendryk continua să vîslească cu disperare. Apoi omul şi barca au început să se scufunde încet şi au dispărut...

Din nefericire, acestea nu sînt singurele evenimente tragice şi totodată ciudate legate de lacul Funduzi. Sînt chiar prea numeroase pentru a fi trecute cu vederea. Care e adevărul? Un singur lucru se poate afirma cu certitudine: lacul e o enigmă pe care ştiinţa urmează s-o rezolve.

(„VEAC NOU" NR. 28/1965)

Locurile, personajele şi întîmplările povestirii care urmează, deşi imaginare, sînt inspirate din istoria enigmatică a lacului Funduzi, autorul propunîndu-şi să dea paradoxalelor evenimente reale o explicaţie coerentă, într-o formă ştiinţifico-fantastică.

J. T.

JUSTIN TEODORU

LA 400 DE AUNI DE MAREA PELICULĂ

Puzderii de stele... Stele albastre, galbene şi roşii pe fondul negru, catifelat al firmamentului. Lumini multicolore şi protuberanţe ca nişte limbi de foc apocaliptice. Văluri imense de lumină difuză şi pete de galaxii la distanţe ameţitoare. Şi pretutindeni hăul fără de sfîrşit al spaţiului.

Printre filamente stranii ce leagă soarta sistemelor astrale, pe drumuri pierdute în beznă şi pe traiectorii contorsionate, de-a lungul curbelor de cîmp minimal, pe ramuri deschise de hiperbolă şi bucle capricioase, în regiunea N-107 a reţelei normale, avansa o sondă siderală. De dimensiuni reduse şi o formă globulară, ce avea partea frontală neagră, apoi trecea în vişiniu, galben şi albastru, cu o coadă de cometă bătînd într-un violet strident, bolidul înainta cu viteze hiperluminice spre steaua Y-34. Dincolo de aceasta, la o distanţă de aproape 40 de auni, se afla ultimul obiectiv din programul de cercetare al misiunii „Ven". Acolo, acoperită de mantia neagră a îndepărtării, ardea o mică stea galbenă, U-127, înconjurată de un roi de corpuri cereşti stinse. Cu 20 de eoli în urmă, sonda-robot RA-93 a adus despre acest astru veşti surprinzătoare. Materialele experimentale au fost prelucrate cu maximum de urgenţă şi apoi confruntate cu informaţiile păstrate în memoria K. Rezultatele au fost de-a dreptul uimitoare : pe planetele 3 şi 4 există condiţii de viaţă ! Atît analizele telespectrale efectuate de pe bordul staţiilor

de control permanent, cît și datele de pe RA-93 au furnizat o serie de elemente comune: temperatura planetei 3 și a solului, compoziția și densitatea ei, cîmpul gravitațional și cîmpurile de radiații, existența atmosferei și hidrosferei, toate acestea au avut valori apropiate de optimul vital, necesar dezvoltării vieții superior organizate. Și atunci s-a hotărît ca în cadrul expediției „Ven" să se includă, pe lîngă studiul galaxiilor hiperonice și al experiențelor cu cîmpuri Z, lansarea spre acel sistem planetar îndepărtat a unei colonii sintetice autonome.

Corpul sondei, împins de jetul violet al reacțiilor anamezonice, se apropia de constelații ciudate, care de pe bolid păreau a fi violete, dar își schimbau repede culoarea în galben, în portocaliu și apoi într-un roșu închis.

Parcurgînd o distanță de un aun, trena din spatele sondei s-a stins și globul a continuat să se miște pe frînturi de parabole, aruncate printre aștri. Din cauza frecării cu cîmpurile gravitaționale și cu substanța interstelară, sfera era frînată necontenit; culoarea ei trecu prin reflexe roșietice, iar apoi deveni toată neagră. Depășind bariera C, ea se dilată, ajungînd la dimensiuni din ce în ce mai mari. Densitatea substanței scăzu, iar forțele interne gravitaționale nu mai erau în stare să mențină culoarea neagră a corpului rezultată din înfricoșătoarea lui atracție.

Sonda își reorganiza substanța. I se uniformiza densitatea, volumul ei lua proporții uriașe, iar viteza relativ redusă, subluminică, permitea lansarea coloniei.

Captoarele de energie lucrau acum din plin. Din luminile stelelor se sintetiza substanța viitoarei expediții. Cînd acest proces s-a terminat, un jet orbitor de lumină părăsi globul și se îndreptă spre satelitul 3 al stelei U-127. Era colonia plecată în urma unor reacții de anihilare, sub formă de lumină. Acolo, pe scoarța acoperită de ape a planetei, urma să dea în curînd naștere unei formațiuni supercristaline.

Sonda își schimbă brusc traiectoria, situîndu-se pe curbe de levitație * maximă, apoi își modifică din nou structura, devenind eterogenă. Lovitura de jet anamezonic ** o îndepărtă de pe traseele de antiinerție ***. Trecînd rapid la viteze mega-

---

* *Levitație* — respingere gravitațională *(n.a.)*.

** Prin *reacție anamezonică* se înțelege o reacție nucleară cu ruperea completă a „legăturilor" mezonice, cînd toată energia înmagazinată în nucleu se eliberează instantaneu.

*** *Antiinerție* — „inerția" corpurilor în cîmp antigravitațional (de levitație).

luminice*, bolidul părăsi zona experienței, întorcîndu-se în zona de unde a plecat, pe Ez.

Toată expediția se desfășurase perfect. Punctele violete de pe fondul negru deveneau din ce în ce mai stridente, trecînd spre ultraviolet și în domeniul razelor X. Viteza creștea mereu. Și deodată se înregistră un cîmp intens de cuante gama, iar sonda fu cuprinsă de o enormă aureolă. Aceasta s-a întîmplat în pătratul 07 al regiunii M-103 ; globul nimerise în cîmpul turbional al unei galaxii în expansiune ; lovindu-se de glob — din cauza vitezei imense —, cîmpul se transformă în substanță și topi sonda. Aceasta, deși declanșase toată puterea propulsiei anamezonice, n-a putut să iasă din îmbrățișarea de foc. Frîntă, stinsă, redusă la o epavă, ea urma acum drumul capricios, impus de legile inerției.

Cam în același timp, pe oglinda oceanului de sub norii planetei a treia căzu un fascicul de lumină de o intensitate colosală. Apele s-au ridicat într-o uriașă trombă spre cer, coloana lor imensă era luminată de reflexe aurii. Cînd vîrtejurile au încetat și suprafața zbuciumată a valurilor s-a netezit, pe creasta lor apăru o substanță străvezie, care se îngroșă, se adună și nu peste mult luă forma unui glob cristalin.

Pămîntul se afla pe atunci în perioada Jura...

★

Numai Soarele e vinovat ! Astrul acesta fierbinte și lumina galbenă, orizontul clocotitor și cerul străveziu. Și peisajul acesta blestemat, adus parcă de pe o altă planetă, străină, dușmănoasă, mîncată de scurgerea vremii.

În ochii lui Domenicus se încrucișau raze multicolore ; drumul prăfuit ce șerpuia printre stînci și bolovani, presărat cu ierburi rare, tăioase și veștejite, vibra într-un ritm amețitor. Lumini și pete negre alternau, se aprindeau și se stingeau, aidoma reclamelor fluorescente.

Căuta cu disperare să înțeleagă ce i s-a întîmplat, cum a ajuns aici în acest defileu sălbatic, la lacul acesta straniu, cu oglinda nemișcată, metalică. Ce s-a întîmplat ? Din cînd în cînd, ca un fascicul orbitor, ce decupează fîșii din întuneric, amintirile îi tăiau bezna rațiunii tulburate. Apoi iarăși toate se încurcau.

Nu știa cît timp a trecut, frînturi de secundă sau ore, dar la un moment dat, parcă în urma unei explozii de lumină, și-a reamintit totuși cu o exactitate surprinzătoare de o serie de amănunte întîmplate atunci. Atunci ? Cînd adică ? Azi, ieri, cu clipe sau cu ani în urmă ? Ah, de nu l-ar chinui această durere de cap îngrozitoare, care, asemenea unui bur-

* *Megaluminice* — viteze de deplasare de milioane de ori viteza luminii.

ghiu fierbinte, îi sfredelea creierul. Şi totuşi cum a fost? Da, el a venit aici împreună cu fratele său Servatius. A vrut să demonstreze celor din Louis Richard că lacul blestemat este o gîrlă ca şi oricare alta. Şi tot ce se povesteşte nu este altceva decît o închipuire amplificată de ignoranţa unora. Cine a scornit acele zvonuri? Băştinaşii pe jumătate goi din regiunea aridă de pe malul lui Bwambe şi gazetarii setoşi de senzaţii. A vrut să arate că apele cernite ale lacului nu acoperă nici un mister, iar micul canoe adus de acasă alunecă pe ele cu aceeaşi uşurinţă ca şi pe valurile rîului Numbe. Dar ce l-a îndemnat la această faptă? Nu cumva a fost cuprins iarăşi de dorinţa de a se afla în centrul atenţiei, în faţa flashurilor mînuite cu repeziciune uimitoare de reporteri? Poate a vrut să reînvie atmosfera de o plăcere supremă din anul trecut, de la Retoria, cînd a fost urcat pe tribună, cu banderola galbenă şi medalia de aur la gît. Campion al Republicii Sumbazi la canoe! Suna frumos. Şi el, Domenicus, a arborat cel mai cuceritor zîmbet, expunînd aparatelor de fotografiat trăsăturile aproape sculpturale ale unei feţe arămite de bătaia soarelui. De cîte ori nu şi-a admirat fotografia de pe coperta revistei „News“! De pe hîrtia lucioasă îl priveau doi ochi de culoarea oţelului, dîrji şi plini de încredere, încadraţi de o frunte înaltă, netedă şi de un păr de culoarea inului. Poate chiar încrederea în sine a fost adevărata cauză care l-a împins în această aventură atît de stranie şi de nepriceput. Cît de îndepărtate i se par acum toate acestea, senzaţiile ciudate ale satisfacţiei, şterse şi parcă venite dintr-o altă lume, străină şi necunoscută.

La început totul a fost atît de simplu.

Doar drumul greu şi anevoios, lung de peste 20 de mile de la Louis Richard. Prima parte a făcut-o cu un Land-Rover*, iar a doua etapă trebuia parcursă pe jos, cu barca în spinare. Da, era o dimineaţă splendidă. Aceeaşi potecă răsucită şi prăfuită, aceleaşi stînci ale defileului. Atunci era cu el şi Servatius. Cînd au ajuns la marginea lacului, Domenicus şi-a luat vîsla şi, fără să mai schimbe vreo vorbă cu fratele său, care de la bun început nu era de acord cu acea nebunie, a sărit în canoe. Cîteva lovituri puternice şi malul începu să se depărteze. Vîsla intra uşor în apa negricioasă şi liniştită. La prima vedere părea a fi grea şi vîscoasă, parcă ar fi fost de smoală sau dintr-un metal închis, topit. Barca aluneca însă uşor pe oglinda ei, netulburată şi lucioasă. Şi nici vîslele nu prea lăsau urme; micile valuri, cercuri concentrice de-abia conturate, se strîngeau imediat. Pe Domenicus l-au surprins liniştea aceea cumplită a dimineţii, imaginea lacului, cerul

* *Land-Rover* — autoturism de teren *(n.r.)*.

transparent și coloșii de piatră de pe mal. La un moment dat, simțea că nu mai are greutate, că plutea într-un fluid dens, ce-l ducea spre mijlocul apelor. Apoi ușorul canoe se opri. Domenicus s-a întors și-l privi pe frate-său, care stătea nemișcat.

— O. K., ai văzut cît de simplu a fost ? Ce apă liniștită !

Și Servatius parcă-i răspunsese ceva. Îi făcea semne disperate, dar el nu auzea nimic. Îi plăcea să stea așa, deasupra acelei imense pelicule negre, în lumina trandafirie a soarelui de dimineață. O moleșeală dulce îl învăluia din ce în ce mai mult. Senzația aceea de lipsă de greutate s-a accentuat din nou. O ultimă poruncă, interioară, izvorîtă de undeva dintr-o frîntură de voință, îl îndemna să pună mîna pe vîslă. A încercat o dată, de două ori, dar vîsla, altădată atît de ușoară, părea că s-a transformat în plumb. Într-un plumb care-l trăgea în jos, unde acum se aprinseră raze feerice. Simți cum i se întind mîinile, cum plutesc ca niște dîre imense de fum, imaterializate deasupra apelor, cum se decolorează apa, cerul, întreaga lume devenind ceva amorf și cețos. Fu cuprins de o ușoară amețeală, însoțită de un gust straniu în gură, de o euforie nemaiîncercată și nebănuită... Și apoi parcă o mînă invizibilă ar fi tras o cortină grea de catifea, enormă și apăsătoare. Și pe purpuriul imenselor falduri se vedeau cercuri și stele orbitoare...

Cît de ciudată este memoria omului ! Sînt clipe care pătrund adînc în ea, imagini ce sapă urme de neșters, ca acidul în metale, iar altele fug, se destramă ca un vis confuz. Nuanțele acelea, generate de senzații unice, trăirile ultimelor secunde de pe lac au fost întipărite în mintea lui Domenicus cu o claritate nemaipomenită, iar cele întîmplate imediat după aceasta s-au risipit fără urme. Cum a ajuns din nou la mal, unde-i acum fratele lui, cît timp s-a scurs de atunci ?

Se părea că au trecut doar cîteva ore. Cerul era la fel de senin, doar sfera de foc a soarelui s-a înălțat ceva mai sus deasupra orizontului dantelat. Domenicus încercă să se ridice în picioare. La început se clătină, apoi făcu primul pas, al doilea. Ca după o lungă convalescență, sprijinindu-se de bolovanii mari și ruginii, o luă încet spre drumeagul ce ducea dincolo de defileu. Mai aruncă o ultimă privire asupra lacului. Apa neagră, întinsă ca o piele gigantică, părea tăcută și sumbră, misterioasă și răuvoitoare. Pe mal se vedeau barca răsturnată și vîsla. Pe Domenicus puse stăpînire o senzație ciudată, o interferență de neînțeles a fricii cu plăcerea, a groazei cu nostalgia. Era ceva nou, ceva neîntîlnit pînă atunci.

Cu pași din ce în ce mai siguri, el se îndrepta spre drumul ce duce spre șoseaua Bunawi—Louis Richard. Pasul său deveni acum ritmic și ușor, parcă nici n-ar fi trecut prin spectrul

acela înfiorător al delirului şi al slăbiciunii. Mergea ca şi cum n-ar fi simţit nici arşiţa soarelui dogoritor de ianuarie şi nici oboseala.

După vreun ceas de mers auzi un zgomot. Pe drum apăru un nor de praf şi se contura din ce în ce mai clar silueta unui jeep. Maşina venea săltînd prin gropile şoselei. Domenicus făcu semn şoferului. Acesta opri automobilul.

— Hai, tinere, nu mă iei şi pe mine pînă la Louis? M-am săturat de atîta praf!

— Ai avut noroc, domnule, chiar într-acolo mă îndreptam. Merg după provizii, îi răspunse şoferul. Urcă repede!

Domenicus luă loc pe bancheta uzată; tînărul de la volan, înalt, cu o ţigară lipită de colţul gurii, acceleră, şi maşina o smuci din loc. La început amîndoi tăcură. Din cînd în cînd, şoferul arunca straniului pasager o privire scurtă şi bănuitoare. Apoi, nemaiputînd să-şi stăpînească curiozitatea, îl întrebă:

— Bine, domnule, dar ce cauţi pe jos aici, pe acest drum în plină arşiţă? Sau nu cumva ai fost dincolo..., continuă ironic, arătînd cu un gest spre stîncile ce se profilau pe orizont, să faci o baie?

— De ce nu? Exact de acolo vin, răspunse zîmbind Domenicus.

— Se pare că nu eşti totuşi în toate minţile. Şi nu-i de mirare. 51 de grade la soare. Oricui i se poate întîmpla.

— Nu, n-am nimic. Am întreprins o mică plimbare pe lac. Şi, după cum vezi, sînt teafăr.

— Cred, străine, că ai chef de glumă. Eu sînt din partea locului şi ştiu ce înseamnă Bwambe. Am auzit cîte vieţi a curmat blestemul lacului. E drept că s-au mai găsit amatori care au încercat pe pielea lor misterul. Dar se spune că aceştia nu s-au mai întors.

— Ei vezi, eu m-am întors.

— Da, dar poate nici n-ai văzut apele Bwambei. Să-ţi spun un secret. Odată m-am apropiat de defileu şi am aruncat o privire asupra lacului. N-aş vrea să mai încerc vreodată acele senzaţii. Pîlnia craterului aproape lipsită de vegetaţie, apa aceea nemişcată şi neagră ca iadul... Uf! Mai bine să uiţi acestea... Dar stai! îşi aminti şoferul cuvintele rostite de Domenicus. Zici că te-ai întors? De acolo? Ei, asta n-o mai cred! De altfel, am auzit de cineva care într-adevăr a intrat în lac. Cu vreo trei ani în urmă. Cam tot pe vremea asta. Fostul campion la canoe, unul Domenicus van der Welde.

— Cum ai spus? Domenicus van der Welde? Cu trei ani în urmă?! îl întrebă pe şofer pasagerul.

— Da, van der Welde! Eu nu l-am cunoscut. Pe atunci eram ucenic la Jorgensburg. Dar ştiu că a făcut multă vîlvă

„excursia“ lui. A plecat împreună cu fratele său, care n-a putut să-l oprească. Se spune că a ajuns cu ușurință pînă la mijlocul lacului, dar n-a mai reușit să iasă de acolo. Și era cel mai bun vîslaș al țării. Se zbătea pe oglinda nemișcată a Bwambei, ca o muscă într-o plasă de păianjen. Fratele lui a văzut cum încearcă în zadar să vîslească, cum dădea disperat din mîini și cum duhul apelor îl trăgea la fund. N-a scos nici un țipăt, nici o vorbă. Încetul cu încetul s-a scufundat. De atunci nimeni nu s-a mai apropiat de lac. Doar cele două expediții. Și nici ele nu s-au ales cu nimic.

Lui Domenicus nu-i venea să creadă cele auzite. La început voi să protesteze, dar apoi — supunîndu-se parcă unui ordin subconștient — nu mai spuse nimic. Se gîndi că va fi mai bine dacă nu se va trăda.

— Ți-am luat piuitul, ai? Credeai că-ți merge cu mine! În trei ani multe am învățat în aceste ținuturi. Balivernele, la mine, domnule, nu țin — și aruncă asupra pasagerului o privire tăioasă. Acesta deveni tăcut și nu mai încercă să deschidă discuția pe tema lacului. Tînărul îi mai spunea din cînd în cînd cîte ceva. Așa, lucruri neînsemnate, de-ale șoferilor, fraze care sînt menite să scurteze drumul și să risipească moleșeala ce te cuprinde pe șoselele monotone și prăfuite.

Apoi s-au zărit primele case din Louis Richard. Iată și strada principală. Largă și plină și ea de praf, mărginită de stîlpi, ici-colo reclame, cîteva baruri, un magazin. Jeepul se opri în fața unei vitrine cu produse alimentare. Domenicus sări din automobil, mulțumi șoferului pentru amabilitate și mașinal o luă spre Waaren Street, în direcția casei unde îi locuiau părinții.

★

Întoarcerea lui Domenicus van der Welde stîrni o senzație extraordinară. Tot orășelul roia ca un stup de albine. Mașini lungi și negre străbăteau șoselele pline de hîrtoape, venind dinspre capitală, cu oameni agitați la bord. Iar flashuri, iar fotografi, reporteri, comisii medicale și științifice. În vîltoarea aceasta obositoare doar Domenicus a rămas calm și nepăsător. Privea lucrurile cu atenție, dar cu o mină aparent absentă, răspundea plictisit la întrebări, privirea-i aluneca printre oameni ca un fluid neliniștit. Unde-i era entuziasmul de odinioară, unde era omul care poza cu atîta dezinvoltură și plăcere în fața obiectivelor?

Vestea „minunii de la Louis Richard“ ocoli cu viteza fulgerului globul. Teletaipurile și stațiile de radio, presa și serviciile de informații lucrau în plin. Cu litere de o șchioapă, ziarele mari ale lumii publicau articole legate de cea mai stranie întîmplare a secolului. Grupuri de oameni de știință de diferite specialități, reprezentînd diverse foruri, societăți și insti-

tuţii de cercetări, se îndreptau spre micul orăşel din Republica Sumbazi. Şi din nou a fost asaltat lacul. Expediţii echipate cu mijloacele cele mai moderne ale tehnicii, cu elicoptere şi instalaţii de analiză spectrală, cu aparate ultrasensibile de măsurători magnetice şi detectoare de radiaţii, cu camere de filmat stroboscopice şi scafandri roboţi au inundat malurile Bwambei. Dar apele negre tăceau. Se întindeau liniştite şi grave, domoale şi tainice sub apăsarea misterului ce le învăluia. Nici un rezultat. Acelaşi gust iute, compoziţia chimică aproape obişnuită, o cantitate neglijabilă de săruri. De data aceasta nu se mai întîmplase nimic ciudat, nici măcar farsa cu apele ce dispăruseră în recipiente nu se mai repetă.

Unii considerau că istoria lui van der Welde este doar o născocire. Pesemne că a fost pe undeva ascuns atîta vreme. Şi poate nici Servatius nu este străin de cele îmtîmplate. S-au cercetat, pentru orice eventualitate, fişele poliţiei, urmărindu-se dacă nu cumva a fost reţinut vreun ins cu semnalmentele lui Domenicus. În favoarea acestei presupuneri pleda şi faptul că, la întrebările referitoare la acea lipsă de trei ani, el răspundea confuz, confirmînd invariabil că nu ţine minte nimic, că el „crede“ că n-a trecut decît un interval scurt. Una dintre comisiile medicale l-a supus unui examen psihologic amănunţit, crezînd că poate cazul său este de domeniul psihiatriei. Dar Domenicus părea normal. Chiar foarte normal.

Ca orice senzaţie ce nu este întreţinută de noi surse, şi acest caz a fost încetul cu încetul dat uitării. Cînd s-a văzut că nu se pot obţine nici un fel de informaţii suplimentare, ziariştii şi cercetătorii s-au retras, presa s-a potolit, iar viaţa din Louis Richard a revenit din nou la normal. Domenicus şi-a reluat serviciul la firma „Woerther“, unde lucra ca economist.

Oamenii, cărora nu le venea să dea crezare lucrurilor supranaturale, îl însoţeau cu priviri compătimitoare. „Sărmanul van der Welde“. Unii mergeau chiar mai departe, afirmînd că Domenicus este... „ţicnit“. Dar smintitul îşi vedea de treabă, devenise ceva mai tăcut, cu o privire mai iscoditoare. Nu mai participa la îndelungatele dezbateri ale colegilor despre rezultatele de base-ball sau despre intrigile din lumea mondenă, despre filme şi adultere. În schimb, era atent şi se părea că înregistra într-un mod discret tot ce se întîmpla în jurul lui.

Şi şeful secţiei observă schimbările intervenite în caracterul lui Domenicus. Între altele, lucrările încredinţate lui van der Welde erau executate ireproşabil, ordonat şi într-un timp record, calităţi cu care nu se prea putea lăuda înainte. Superiorul său a încercat chiar să întreprindă cu el o experienţă : îi dădu sarcini din ce în ce mai grele, coloane lungi cu cifre in-

terminabile, situații financiare complicate. Rezultatul a fost mereu același : rezolvare promptă și conștiincioasă.

„În ăsta trebuie să se fi vîrît duhul rău al lacului" — spuneau colegii în glumă, dar și cu o notă de tulburare. El însă continua să lucreze cu același elan. Doar din cînd în cînd arunca priviri iscoditoare asupra celorlalți.

Avea un program puțin cam ciudat pentru un tînăr de 28 de ani. Dimineața la serviciu, apoi la masă. Mînca repede, fără atenție și parcă de-abia aștepta să se termine prînzul. Nici nu se ridica bine de pe scaun, și se și îndrepta spre camera sa, unde se apuca să citească. Citea cu sete, mult și uimitor de repede. Îl interesau în special lucrările de artă și poeziile. Familia lui observă și ea o serie de schimbări în comportarea și în gesturile lui Domenicus. Odinioară în timpul mesei citea ziarele, se delecta cu rubricile de sport ale revistelor, apoi se odihnea puțin și mergea întins la club, unde-și pierdea timpul în discuții, juca ping-pong, cărți sau se apuca de antrenament. Seara frecventa barurile sau unul dintre cele două dancinguri. Iar acum parcă, parcă ar fi fost alt om. I se trezise un interes deosebit pentru tot ce era legat de noținea frumosului, îl pasionau arta primitivă, pictura peșterilor, arhitectura medievală, renașterea, sorbea versurile lui Dante și Petrarca, Tasso și Ariosto, Shelley și Byron, citea volume grele de estetică și de istorie a muzicii ; nu reușea să termine o carte, că se și apuca de alta.

Într-o sîmbătă plecă la Jorgensburg și la Retoria, unde a vizitat muzeele de bele-arte și și-a procurat cîteva volume de reproduceri. Zile întregi admira liniile desenelor lui Leonardo da Vinci și măiestria sculpturală a figurilor lui Michelangelo Buonarotti, racursiunile îndrăznețe ale lui Mantegna și frumoasele roșcate ale lui Tizian, atmosfera pastorală a picturilor lui Giorgione și suflul primăverii de pe pînzele lui Botticelli. Cu priviri pătrunzătoare căuta să dezlege miracolul culorilor și al formei, conținutul și respirația dramatică a tablourilor. Încerca să înțeleagă mesajul îndepărtat, aruncat ca o punte peste veacuri, al maeștrilor de odinioară, să pătrundă lumea trăirilor și a imaginilor transpuse cu ajutorul penelului. Privind neobosit acele pete de hîrtie multicolore, copii ale unor opere celebre, în conștiința lui începu încetul cu încetul, aproape imperceptibil, să se țeasă din fire subțiri pînza cunoașterii și a sensibilității artistice. Era bucuros și poate pentru prima dată încerca un sentiment de cînd se întorsese de „acolo", ca un copil care a descoperit o jucărie de basm.

*

Seara era răcoroasă. Dinspre Capul Bunei Speranțe bătea un vînt ce aducea suflul rece al Antarctidei. Și o dată cu

acesta a venit şi toamna. Deasupra oraşului se adunau umbrele. Se aşezau una peste alta, pînă ce au acoperit casele şi vîrful castanilor de pe aleea Flora.

Pe drumul care ieşea din oraş şi se pierdea în largul şoselei ce înfrunta savana veştejită se mişcau două siluete. Frunzele îngălbenite şi înfăşurate în mici suluri foşneau sub paşii lui Domenicus şi ai Ilsei. Foşnetul lor părea a fi ba un ropot de ploaie, ba susurul monoton al unui pîrîu. Un pîrîu mare, ruginit, cu valuri brune şi aurii.

Ochii mari, senini ai Ilsei erau tulburaţi de o tristeţe nespusă. Îl privea pe acest om care i-a dăruit primul sărut ameţitor al dragostei. Era din nou lîngă el. După trei ani de aşteptare cumplită, după o mie şi optzeci de zile lungi de chin. Şi el a venit, a trebuit să vină. Ea avusese neîncetat convingerea că într-o zi Domenicus se va înapoia. Îl vedea mereu în faţa ochilor minţii, îşi imagina cum va fi clipa revederii, în ureche îi sunau vorbele pe care ea avea să i le spună. Iar cînd l-a revăzut, n-a mai rostit nici un cuvînt. L-a privit doar lung şi amuţită, cum ai privi o stea, care la un moment dat părăseşte firmamentul şi se lasă lîngă tine, înconjurîndu-te cu aureola ei albastră.

Domenicus s-a întors. Acum, cu paşii lui cunoscuţi, merge alături de ea. Frunzele mor în îmbrăţişarea lor de toamnă. Dar omul altădată atît de apropiat pare acum departe. Departe ca şi petele nebuloase de pe bolta cea înaltă.

— La ce te gîndeşti, Domi ?

— Mă gîndeam, aşa, la toamnă. La faptul că totul de pe pămînt se stinge odată. Că trăim atît de puţin şi că viaţa noastră nu-i decît o picătură în scurgerea vremii. Numai aştrii ce poartă în inima lor enigma veşniciei nu au sfîrşit.

— De ce vorbeşti aşa ? Mereu eşti straniu. Cînd viaţa-i atît de frumoasă ! Cum de nu înţelegi ? Oare nu vezi splendoarea acestei alei ai cărei copaci cuceresc cerul, nu simţi poezia toamnei, urmare firească a verii, nu pricepi că totul îşi are rostul său ?

— Un rost ciudat, care trăieşte doar puţin... o existenţă efemeră. Şi nu lasă urme, nu dă satisfacţia despre care vorbeşti atît de des. Pronunţi mereu cuvîntul fericire...

— Da, fericire. Aceasta este, cred eu, cel mai mare miracol al vieţii. O noţiune imensă şi vastă, iar altă dată simplă, nebănuit de simplă. Fericirea e să înţelegi frumuseţea acestei planete, să admiri omul, demn şi liber, să vezi cum îşi realizează visurile, să cucereşti noi culmi ale zilei de mîine, şi tot fericire e să vezi cum înfloresc copacii sau cum răsare soarele-n veşminte de purpură, să simţi alături braţul puternic al unui om.

— Te ascult, Ilse, și mi se pare că vorbești despre lucruri care-s dintr-o altă lume, îndepărtată și sună atît de straniu.

— Poate îți sună straniu fiindcă te-ai schimbat. Să nu mă contrazici, te-ai schimbat de cînd te-ai întors... de acolo. Înainte ai fost altfel, ai fost atît de tandru.

— Cum a fost cînd am fost tandru? Ce făceam? Ce-ți spuneam?

— Dar cum... ai uitat?

— Nu, n-am uitat. Sînt însă clipe de care-mi aduc aminte mai greu. Îmi dau seama că unele amănunte s-au șters, s-au voalat. Spune-mi totuși cum a fost?

— Ce să-ți spun? A fost atît de demult. Ani au trecut de atunci. Dacă nu-ți dai seama și nu simți nevoia să fii din nou la fel...

— Cum să fiu la fel?

— Așa cum se pare că n-o să mai fii. Mi-aduc aminte... Mergeam pe același drum. Umbrele acelorași copaci ne acopereau. Tu m-ai luat în brațe...

— Și spuneam că pentru mine tu ești începutul și sfîrșitul. Și te priveam în ochi, în oglinda cărora s-a reflectat dîra unei stele căzătoare.

— Oare a fost adevărat?

— Da, cred că a fost adevărat. Și trebuie să fi fost frumos. Atît de frumos, încît și acum mirajul acelor clipe, țesut din pînza uitatelor amintiri, mă învăluie și parcă simt, confuz și abia perceptibil, neînțeleasa lor chemare.

— Ce folos dacă toate acestea nu-s decît amintiri. Cum ai spus? De-abia perceptibile și îndepărtate... Iubirea nu vrea amintiri. Ea reclamă totul, cere prezentul și viitorul, dizolvarea în fluidul dragostei a clipelor, a orelor și a zilelor. Pentru a le transforma în veșnicie.

— Oare în veșnicie? Cîteodată mă gîndesc că oamenii folosesc cuvîntul veșnicie cu un scop anume. Vor să eternizeze ceva ce este comun tuturor lucrurilor. Poate dragostea sau poate ceea ce se numește frumos. Tot ceea ce de-a lungul mileniilor și a zecilor de milenii s-a întipărit în noi și s-a transmis din generație în generație. Prima atracție cred că a pornit de la un instinct, apoi a îmbrăcat veșmintele spirituale, dobîndite de la cea de-a doua. Și așa s-au împletit dragostea și frumosul. Ele au creat primele stări emotive ale omului. Și la încrucișarea lor a apărut și fericirea.

— De ce analizezi, de ce cauți originea acestor mari adevăruri, cînd ești atît de străin de ele? La ce îți ajută înțelegerea iubirii și a frumosului?

— Voiam să înțeleg taina nașterii iubirii, să trec prin filtrul rațiunii treptele și spectrul ei uimitor, voiam să înțeleg

cînd şi cum a început omul să ridice frumosul pe piedestalul nemuririi.

— Acum îţi înţeleg şi pasiunea pentru cărţi şi plimbările noastre în care încerci să reînvii trecutul. Şi cu ce scop banal : pentru a-l cunoaşte. Să ştii că n-o să reuşeşti. Dragostea şi frumosul nu le poţi pătrunde decît dacă le trăieşti, dacă simţi cum te mistuie, cum îţi pulsează întreaga fiinţă în ritmul lor ameţitor. Repet, omul din tine, acest om ciudat şi străin, cu privirea moartă, nu şi-a păstrat decît înfăţişarea exterioară. Cum poţi să reduci manifestări atît de complexe ale vieţii la formule şi legi simple ale naturii ! Nu, niciodată nu vei înţelege în felul acesta fericirea noastră. A mea, a altora, care nu le cîntărim şi nu le comparăm cu viaţa stelelor, dar le trăim.

Pe faţa Ilsei s-au rostogolit încet două lacrimi :

— S-a stins flacăra dragostei în tine, Domi. Şi pînă ce nu se va aprinde din nou nu mai căuta să-i dezlegi taina.

Domenicus se opri brusc. În întuneric a găsit mîna îngustă şi albă a fetei. Era netedă şi catifelată ca o floare gingaşă. O floare cu cinci petale pe care a acoperit-o cu palma lui, lată şi puternică. În clipa aceea a căzut o stea. Poate nici nu a căzut, dar el era sigur că a văzut o dîră luminoasă...

*

Cristalul sferic fu purtat de valuri. Apoi se scufundă şi-şi începu drumul fără de sfîrşit în împărăţia apelor. Pe pămînt au trecut poate sute de milenii .Globul aduna informaţii asupra hidrosferei.

După un timp, un interval infim în marea experienţă, formaţia se topi încetul cu încetul, lăsînd în urmă pe suprafaţa mărilor o pată imensă, compactă. Aceasta călătorea, mînată de curenţi, avînd forma unei suspensii negricioase. Venind în contact cu învelişul de aer al planetei, colonia înregistra fenomenele atmosferice şi primele date asupra structurii biosferei şi a vieţii organice. Pe baza recepţionării radiaţiilor infraroşii, a celor luminoase şi a cîmpurilor slabe emise de formaţiunile celulare, substanţa de pe Ez sistematiza cele aflate despre viaţa de pe al treilea satelit. Avînd informaţii suficiente, colonia a descifrat şi mecanismul naşterii primei celule apărute în atmosfera de descărcări. Mai tîrziu substanţa a trebuit să se înmulţească pentru a fi în pas cu dezvoltarea tumultuoasă a vieţii proteinice. Speciile apăreau cu o viteză ameţitoare şi dispăreau în marea încleştare a luptei pentru existenţă. Formele şi repartiţia continentelor se schimbau mereu, planeta creştea, se activau vulcanii, se ridicau munţi, în ape şi pe

uscat evoluau forme din ce în ce mai ciudate. Uriaşelor reptile le luau locul mici animale, mai agere şi mai rapide, iar undeva în pădurile tropicale o maimuţă s-a ridicat în picioare şi şi-a făurit prima unealtă. După aceasta lucrurile s-au precipitat cu o iuţeală uluitoare. Fiinţele acelea s-au mutat în peşteri şi şi-au construit locuinţe lacustre, au început să îngrijească animale şi să cultive solul. Au apărut primele grupări şi triburi. Apoi au fost ridicate edificii de piatră şi temple. Un cataclism zguduitor a frămîntat planeta — a fost captat un corp rătăcit care a devenit un satelit al Terrei. Cutremure, erupţii vulcanice, diluvii, prăbuşiri de ţărmuri, uragane de o putere nemaiîntîlnită au săpat urme de neşters pe faţa Pămîntului. Supravieţuitorii s-au extins din nou şi au ridicat coloşi de piatră, oraşe şi piramide. Numărul fiinţelor raţionale creştea vertiginos. Popoarele se frămîntau şi, ascultînd de legile istoriei, descriau lungi drumuri pe continente. Totul tindea spre o perfecţionare din ce în ce mai ascendentă. Colonia şi-a dat seama că trebuie să-şi încheie experienţa pe acest corp atît de straniu. De altfel, datele erau destul de exacte şi suficiente pentru a transmite informaţiile cele mai importante pe Marea Peliculă şi a putea sintetiza acolo formele biologice.

Suspensia a reuşit să descifreze şi legile de dezvoltare ale societăţii, legi descoperite şi de oameni, aceste fiinţe superior organizate prin care materia a început să devină conştientă de sine însăşi. Forma aceasta organică, pe lîngă celelalte întîlnite de către misiunile de pe Ez (contemplativele sfere de foc de pe sateliţii fierbinţi ai lui N-71 sau masa vîscoasă de pe planeta cu patru sori, fiinţele primitive de siliciu), constituia încă o dovadă extrem de interesantă a posibilităţilor nelimitate de dezvoltare a materiei. Iar pămîntenii, cum se numeau ei, cu structura lor individuală accentuată, cu comportările lor ciudate şi deseori greu de încadrat în simple formalisme, aveau manifestări cu totul aparte. Prezentau stări atît de diferite încît analiza lor amănunţită pe calea prelucrării diferitelor unde a devenit aproape imposibilă, lucru care se datora în parte varietăţii aproape infinite a trăsăturilor individuale, precum şi creşterii imense a numărului acestora. Un amănunt însă era cert : reacţiile indivizilor difereau foarte mult de la unul la altul. Aveau însă o caracteristică comună, exprimată prin stări de neînţeles pentru colonie. Stări pe care oamenii le numeau emotive şi care apăreau împreună cu dragostea şi ura şi cu o activitate stranie a lor legată de admiraţia pietrelor şi a diferitelor obiecte făurite de ei. Fără a pătrunde complicata lume psihică a oamenilor, substanţa de pe Peliculă nu putea să părăsească Terra. Şi încă ceva : suspensia nu putea să plece cu

propriile forțe decît în urma unei reacții de anihilare dirijate sub formă de cîmp. Or, la distanța la care se afla colonia, drumul pînă la Ez ar fi necesitat o mie de eoli, timp în care raza risca să fie dispersată în spațiul megagalactic. Trebuia să se aștepte întoarcerea misiunii „Ven", care continua să întîrzie.

Colonia a pregătit o nouă experiență. Aceasta s-a întîmplat atunci cînd oamenii pătrunseseră pentru prima dată în taina materiei, cunoscînd atomul și lumea submicroscopică. Atunci cînd de pe planetă au plecat primele misile stîngace, greoaie și imperfecte pentru a învinge bariera spațiului. Așadar, experiența... Prima condiție a fost aceea ca o parte din suspensie să se izoleze și să sintetizeze viață superior organizată la nivelul omului. Apoi aceste formațiuni sintetice, copii fidele ale ființelor de pe Pămînt, vor pătrunde în societate pentru a dezlega taina iubirii, enigma polarizării omului în jurul frumosului.

În felul acesta, undeva în emisfera sudică a fost înlocuit un carecare Domenicus van der Welde cu imaginea lui cristalină.

Suspensia începu o activitate intensă. Transmițînd materiei terestre tiparul cristalin, colonia trecu la sinteza rapidă a propriei substanțe, necesară plecării de pe satelitul 3. Pe misiunea „Ven" nu se mai putea conta. Trebuie să i se fi întîmplat ceva, altfel ar fi lansat un mesaj prin cîmpuri.

*

Cinci... patru... trei... doi... unu... start! De pe sol s-a desprins corpul cilindric, argintiu al rachetei „Delta-super". Un vuiet asurzitor se transformă într-un fîșîit sinistru, tunete se sting în fluieratul metalic al motoarelor de milioane de cai putere. A fost lansat un satelit echipat cu camere de luat vederi, aparate telemetrice și stații de emisie. Înclinația orbitei față de ecuator de 60°, orbită ușor eliptică, cu periheliul relativ mic.

Racheta evolua normal. General Warrens, însărcinat special cu lansarea lui „Helmo-10", era mulțumit de rezultatele excelente. Traiectoria coincidea cu cea stabilită prin calcule. Centrele de urmărire înregistrau coordonatele rachetei.

Deodată însă s-a întîmplat ceva. Ceva de neînțeles: satelitul nedesprins de racheta purtătoare își schimbă brusc orbita și se angajă pe un drum ce n-avea nimic comun cu cel preconizat. Încercările de a corecta traiectoria n-au dus la nici un rezultat. Minunea tehnicii spațiale se apropia acum de păturile dense ale atmosferei ca un bolid. În cîteva minute urma să se încingă de frecare și să ardă ca o făclie. Calculatoarele electronice au determinat nouă orbită și, din poziția acesteia față de cîmpul gravitațional al planetei, au stabilit că masa sateli-

tului s-a redus brusc cu aproape 50 la sută, fapt ce a dus la schimbarea atît de neaşteptată a elementelor de mişcare.

Peste cîteva secunde s-au dezintegrat camerele fotografice cu teleobiective, sistemele complicate de codificare a transmiterii datelor înregistrate, aparatele de măsură.

Comisia de specialişti desemnată pentru cercetarea cauzei prăbuşirii lui „Helmo-10" n-a ajuns la nici o concluzie acceptabilă. Din materialele prezentate, ce însumau peste 510 pagini, rezulta că cele petrecute nu puteau, pur şi simplu, să fie explicate. Racheta se comportase ca şi cum o parte din ea ar fi dispărut brusc. Dar unde să dispară?

*

Corpurile zvelte ale uriaşelor statoreactoare se înşirau pe pistele de beton ca nişte păsări uriaşe de metal. Era ceva impunător în linia lor elegantă, în botul lung şi aripile în formă de delta, în supleţea lor, ce trăda forţă şi frumuseţe. Erau păsări de metal şi visau la zboruri curajoase, la limpezimea aerului dincolo de stratosferă.

Mîine ele vor pleca în primul lor drum de încercare. Un grup de tehnicieni acoperă cu prelate mari trupurile argintii ale aparatelor. Cu mişcări grijulii, de parcă ar fi fost vorba de fiinţe vii.

A doua zi dimineaţa, tehnicienii aerodromului au constatat un lucru ciudat. Una dintre prelate s-a mulat pe o aripă într-un fel aparte. Parcă ar fi acoperit un schelet metalic şi nu suprafeţele perfecte ale învelişului. Iar cînd foaia de cort a fost ridicată, celor de faţă le-a fost dat să vadă un spectacol de necrezut. Întregul avion fusese dezgolit, nu mai avea nici un centimetru pătrat de tablă, şi mîndra navă aeriană arăta acum îngrozitor.

Cineva a avut ideea să vadă şi celelalte avioane. Toate erau în aceeaşi stare. Douăzeci de aparate hipersonice dezvelite, pocite de o boală înspăimîntătoare. Martorii acestei întîmplări au rămas încremeniţi locului.

Sirenele, cu mugetul lor chinuit, vesteau alarma. Din clădirile de serviciu, în jeepuri şi în pas alergător, veneau unităţile de intervenţie. Dar la ce să intervină? Avioanele stăteau nemişcate şi parcă ruşinate de goliciunea lor.

Anchete, cercetări şi iar cercetări inutile. Au fost abandonate toate variantele obişnuite: sabotaj, acţiune organizată din afara aerodromului. Unde a dispărut învelişul a douăzeci de nave, aşa, peste noapte? De altfel s-a constatat un amănunt interesant. Niturile de prindere au rămas intacte. Aşadar, a dispărut numai învelişul. Era ceva de neconceput.

Şi din nou o comisie care n-a putut să rezolve nimic. Adică totuşi s-a constatat că avioanele erau placate cu ace-

eași tablă cu care era învelit și corpul rachetei „Delta-super". Plăci de aliaj de titan fabricate la aceeași întreprindere.

*

Uzinele metalurgice ale unuia dintre cele mai mari trusturi. Zeci de coșuri, furnale, clădiri lungi în care huruie laminoare, oțelării și un cer cu o cortină de fum greu, negru.

Ziua aceea de toamnă s-a remarcat printr-o atmosferă încordată și agitată. De dimineață veniseră vreo cincisprezece mașini ce purtau indicativele capitalei. Din ele au coborît domni plini de prestanță, ofițeri superiori și cîteva figuri spătoase îmbrăcate în fulgarine negre, cu ochelari fumurii. Grupul compact s-a îndreptat spre clădirile administrației, de unde, după o scurtă ședere, însoțit de specialiștii uzinei și de directorul tehnic, a plecat la secția D. Aici, pe un teritoriu îngrădit, se afla centrul de neferoase al uzinei, care producea aliaje speciale. La această secție au fost fabricate și plăcile utilizate la confecționarea avioanelor hipersonice și a rachetelor „Delta-super".

Imediat după ce a ajuns la bază, comisia a intrat în depozitele asemănătoare unor imense hale și a procedat la blocarea și inventarierea partidei, lucru relativ ușor de făcut, deoarece produsele purtau un marcaj special. Cîteva mostre din plăcile buclucașe au fost transportate la laboratoarele secției, unde au fost supuse unor studii minuțioase. Încercările mecanice, cercetarea șlifurilor* sub microscop, analiza chimică și spectrală n-au dezvăluit nici o lacună în structura lor. Tabla corespundea normelor de fabricație și sortimentul acesta a mai fost folosit cu succes și la alte aparate, comportîndu-se excelent.

Activitatea intensă de peste cinci zile a comisiei s-a soldat din nou cu un raport de cîteva sute de pagini, din care rezulta un singur lucru : că nu se știe nimic.

În ajunul plecării însă, într-o dimineață mohorîtă de noiembrie, s-a mai întîmplat ceva ce a determinat comisia să mai rămînă pe loc. Stocurile de laminate de la secția siderurgică, într-o cantitate imensă, de peste 50 000 de tone, au dispărut fără urme, peste noapte. Scandalul, cu toată bunăvoința administrației și încercările disperate ale comisiei, nu s-a putut mușamaliza. Asemenea ciupercilor după ploaie au răsărit ziariști, reprezentanți ai radioteleviziunii, vînători de senzații de toate speciile și, deși s-au luat măsurile de rigoare, în aceeași zi la ora 12 ziarele erau pline cu titluri țipătoare și cu texte culese rar care anunțau întîmplarea. Articolele nu erau lipsite nici de buna intenție a autorilor de a lămuri misterul.

---

* *Șlif* — probă șlefuită pentru cercetări microscopice *(n. r.)*

Unii au mers cu imaginaţia cam departe, presupunînd că ar fi vorba de un act de piraterie cosmică în care ar fi implicaţi... marţienii. Lumea rîdea însă de aceste ipoteze. Minunea totuşi trebuia explicată într-un fel oarecare.

S-a instituit o altă comisie, cu participarea unor personalităţi de seamă din lumea ştiinţifică. Fizicieni, specialişti în corpul solid, siderurgişti, spectroscopişti şi tehnologi au început din nou să muncească asiduu. Probele luate din laminatele rămase au fost supuse unor cercetări amănunţite. La început nu s-a observat nimic ieşit din comun, dar, spre sfîrşitul zilei, din laboratorul de raze X a parvenit o veste care i-a pus în gardă pe fizicieni. Spectrometriştii au anunţat că roentgenogramele substanţei laminatelor se abat de la imaginile obişnuite. În urma unui studiu mai îndelungat s-a văzut că nivelele electronice nu corespund celor cunoscute. În locul unor nivele bine definite apăreau dispersii puternice, care în unele cazuri duceau la acoperirea întregului spaţiu dintre ele. Or, acest lucru, dacă ar fi fost adevărat, ar fi însemnat răsturnarea tuturor părerilor noastre despre un capitol atît de arhicunoscut ca fizica atomului. Faptul că nu pot exista decît orbite bine definite şi că într-un atom electronii ocupă doar anumite nivele era cunoscut de peste şase decenii. Şi acum iată că se găsesc electroni care să oscileze în jurul acestor nivele în mod straniu şi nepermis. În mostrele extrase din laminatele aflate la o distanţă mai mare de cele dispărute, lăţimea acestor nivele era mai mică. Cele dintr-un alt depozit s-au comportat, în schimb, normal.

Fizicienii au ajuns la disperare. Au repetat din nou experienţele ; acum nu mai plecau din laborator nici noaptea. Rezultatele erau însă aceleaşi. Cu aceeaşi neruşinare, mii de miliarde de atomi îşi băteau joc, se părea, de legile cele mai elementare ale naturii. Ba chiar mai mult, la o cercetare repetată, primele mostre s-au purtat şi mai curios : de data aceasta nu s-a mai putut determina nici un nivel. Totul se transformase într-un fel de haos, nu s-a putut sesiza decît o pulsaţie abia perceptibilă a densităţii nivelelor. Apoi brusc o parte dintre probe a dispărut. Da, pur şi simplu, a fost înghiţită de pămînt. Starea comisiei începu să semene cu aceea a internaţilor la ospiciile de nebuni. Cînd fusese vorba numai de încălcarea grosolană a unor legi, cercetătorii mai sperau că de vină era doar o simplă eroare de analiză, dar acum, cînd sub privirea tuturora se destrămau şi dispăreau bucăţi întregi de metal, mintea lor a încetat să mai furnizeze explicaţii.

— Domnilor, sînge rece și calm! Trebuie să dăm de cauzele acestor fenomene neînțelese. Să reluăm măsurătorile! spunea profesorul Oldborne.

Încercările însă s-au dovedit a fi zadarnice.

*

Omenirea nu se dezmeticise de pe urma ultimelor vești tulburătoare, că serviciile geofizice de pe insulele Haway și din Japonia au anunțat declanșarea unei activități vulcanice de o intensitate nemaipomenită în centrul Pacificului. La distanțe de peste 1 000 km de orice insulă, de sub oglinda liniștită a oceanului au apărut niște formațiuni nemaiîntîlnite. Ele s-au născut în flăcări roșietice de erupții și în tunete surde de cutremure. Echipajul vasului „Göteborg", care naviga dinspre Oahu spre arhipelagul Marchizelor, a observat o trombă de apă uriașă, similară acelora provocate de bombele cu hidrogen. Numai că dimensiunile ei, peste 50 km în diametru și înaltă de cîțiva kilometri, depășeau măsurile oricărui alt fenomen de acest gen. Apoi o undă de șoc puternică a lovit vasul, l-a împins ca suflul unei explozii de proporții inimaginabile. Cînd nava avariată a scăpat din vîrtejul valurilor, pe orizont se profila conul cenușiu al unui colos de bazalt. Noua insulă, născută din spuma mării, a fost remarcată și de un grup de avioane ce se întorceau la bazele lor de lîngă Honolulu.

Dată fiind scara impresionantă a fenomenului din Pacific (undele de șoc au ajuns pînă la țărmurile Noii Zeelande și ale Americii de Sud, care au fost bătute de valuri cu înălțimea de 5 m), o escadrilă de vase rapide, precum și un număr de vapoare destinate cercetărilor oceanografice s-au îndreptat în pătratul cu coordonatele indicate de „Göteborg". Deși n-au trecut decît patru zile de la relatarea apariției miraculoase a insulei, navele n-au mai dat de urma ei. Elicopterele de pe bord au efectuat aerofotografierea zonei respective, însă totul a fost în zadar. Dacă n-ar fi fost înregistrate mișcările tectonice de o putere fantastică, s-ar fi putut presupune că observațiile făcute de către cei de pe „Göteborg" sînt simple născociri. Dar atunci cum rămînea cu prova mutilată a vasului sau cu indicațiile ce coincideau de minune furnizate de avioanele ce zburau deasupra regiunii amintite?

În numai cîteva luni, pe glob s-au înregistrat prea multe lucruri inexplicabile. Minunea de la Louis Richard, comportarea ciudată a ultimei expediții de pe Bwambe, cînd după prima noapte toți participanții s-au întors declarînd că lacul nu merită să i se acorde o atenție deosebită, iar apoi și-au schimbat comportarea obișnuită și au adoptat o conduită misterioasă. Se părea că atmosfera din jurul acelor ape bleste-

mate avea totuşi o influenţă asupra spiritului oamenilor. N-au trecut mai mult de cîteva săptămîni şi a apărut cazul „Helmo-10", apoi acela cu avioanele şi cu laminatele marelui concern metalurgic. Iar acum insula aceasta, care astăzi răsare din valuri şi mîine dispare. Prea multe ciudăţenii într-un interval atît de scurt. Şi atunci, sub egida unui for internaţional, s-a organizat o sesiune ştiinţifică mondială extraordinară. În sala mare a palatului de sticlă s-au adunat peste 2 000 de delegaţi, reprezentanţi ai celor mai înalte foruri ştiinţifice.

*

Dezbaterile au început pe data de 4 decembrie. În faţa zgîrie-norului ce avea forma unei cutii de chibrituri pusă în picioare, o sută patruzeci şi trei de drapele fluturau în bătaia vîntului. Sistemul unic de radioteleviziune transmitea sesiunea extraordinară, care era urmărită de sute de milioane de spectatori.

După cuvîntul de deschidere, rostit de secretarul general, la tribună s-a urcat fizicianul Pedro Ribera, preşedintele Comisiei speciale, dînd citire raportului întocmit de peste o sută de specialişti în diversele ramuri ale ştiinţei contemporane. Din darea de seamă, minuţios redactată, n-a lipsit decît un singur capitol : concluziile. Se pare că nu s-a făcut altceva decît să se repete faptele, fără învelişul fantezist atribuit de anumite publicaţii.

Cînd au început discuţiile, sala fu cuprinsă de un zgomot înfundat. Parcă sub pardoseală ar fi pornit zeci de motoare al căror concert infernal evolua într-un viu crescendo. Cei prezenţi se uitară la început miraţi în jurul lor, căutînd să localizeze sursa şi cauza acelor zgomote care continuau să crească în intensitate. Se părea că veneau de jos, de sub pămînt ; tot volumul de aer tremura ca într-o imensă orgă. Cineva a rostit un cuvînt care a produs pe loc panică : „Cutremur". Deşi nu se simţeau nici un şoc şi nici o zguduitură, totuşi oamenii s-au ridicat în grabă şi s-au înghesuit spre ieşire. În clipa aceea s-a făcut o linişte mormîntală, şi delegaţii au auzit vocea unui crainic, care cu un timbru cald şi plăcut se adresa tuturora :

„Oameni de pe Pămînt. Vă vorbeşte Pelicula Ez. Păstraţi-vă calmul ! Oameni de pe Pămînt ! Pe planeta voastră se află o misiune a Peliculei. Ea a fost trimisă cu sute de milioane de ani în urmă cu scopul de a stabili condiţiile de viaţă de pe acest satelit al stelei U-27 sau al Soarelui, cum îi ziceţi voi. Experienţa a durat sute de mii de milenii, timp în care

ne-am dat seama de procesele ce se petrec pe globul vostru. Am înţeles taina vieţii voastre şi am fost uimiţi de ascensiunea ameţitoare făcută de o substanţă organică".

Muhammed al Razin, delegatul Centrului de cercetări nucleare arabe, privea cu atenţie în jurul său. Vedea feţe nemişcate, priviri fascinate. La un moment dat îl cuprinse un sentiment de perplexitate. Vocea aceea adîncă vorbea în arabă, dar cum or fi înţelegînd ceilalţi : Joaõ da Milhaes din Saõ Paolo, Pasquale Morena din Frascatti, Vasili Dumitrievskii din Suhumi, Gheorghe Macovei din Bucureşti sau Herbert Hubert din Göttingen. Aceştia stăteau la fel de încremeniţi ca şi el.

„Din evoluţia rapidă a formelor albuminoidale am înţeles că ele vor da naştere într-un interval scurt, de numai cîteva sutimi de eoli, adică de cîteva sute de milioane de ani, vieţii superior organizate. Am fost martorii acestui drum uimitor. Am urmărit cum a apărut şi s-a dezvoltat omul. L-am văzut urcînd treptele perfecţionării de la prima sa înfăţişare primitivă pînă în ziua de astăzi. I-am urmărit calea, marcată de impresionantele construcţii şi de pustiitoarele războaie. Şi cînd am înţeles şi legile ce guvernează societatea ne-am dat seama că ea tinde spre forma cea mai perfectă de organizare, care va permite descătuşarea forţelor imense de care dispune omenirea.

V-am studiat prin analiza multilaterală a diferitelor cîmpuri de oscilaţii mecanice, termice şi electromagnetice determinate de activitatea sistemelor complexe celulare. La un moment dat am înţeles că nu mai este posibilă continuarea experienţei. Viaţa pe Pămînt se dezvolta mai repede decît posibilităţile noastre de prelucrare a informaţiilor. Atunci am luat hotărîrea de a ne înmulţi pe seama sintezei luminii solare şi a transformării materiei terestre în substanţa L, din care este compusă şi Marea Peliculă. Caracteristicile ei vă sînt cunoscute din analizele efectuate în laboratoare.

Trebuia să terminăm adunarea datelor şi să rezolvăm cu propriile noastre forţe problema plecării de pe Pămînt. Şi asta fiindcă ne-am dat de mult seama că misiunea care ne-a adus nu se va mai întoarce. A fost necesară abordarea studiului creării cîmpurilor Z. Ele ne permit să ne situăm în ambele sensuri, adică să ne deplasăm spre trecut sau viitor cu viteze dorite pe axa timpului. Am rezolvat şi această problemă şi astfel am putut să terminăm cu succes experienţele de pe planeta voastră. Singurul lucru pe care nu l-am înţeles îl reprezintă reacţiile multilaterale ale indivizilor, stările voastre emotive, dragostea şi ura voastră. Ca să pătrundem această

enigmă a fost nevoie să trimitem substanța noastră între oameni. Așa a apărut cazul Domenicus van der Welde. La început, din păcate, au fost necesare un termen lung și sintetizarea exactă a unui individ. Apoi operațiile au mers cu mult mai repede. Nu mai era nevoie să creăm din substanța noastră L o alta albuminoidală. Era suficient să influențăm într-un fel oarecare atomii organismului omenesc pentru a-i transforma în purtători ai vieții noastre. Aduceți-vă aminte de comportarea stranie a membrilor ultimei expediții de pe Bwambe.

Materia primă folosită pentru lărgirea coloniei noastre a fost roca rezultată din erupțiile vulcanice, activate tot de noi. Astfel se explică apariția și fulgerătoarea prăbușire a insulei din Pacific. Au existat uneori și excepții. Am utilizat o dată, nu fără anumite intenții, cîteva rezerve de metale și de aliaje...

Astăzi cunoaștem enigma cîmpurilor Z, problemă care la plecarea noastră n-a fost complet rezolvată nici pe Ez. Ele au fost elaborate de materia coloniei în condițiile de pe Pămînt, cînd o bună parte a substanței L a fost antrenată în cercetarea vieții organice.

Acum sîntem în stare să ne întoarcem: ne vom situa pe cîmp zero, unde timpul trece prin granițele celor două sensuri. Vom părăsi planeta cu ajutorul unor reacții amezonice în care toată energia se va elibera sub formă de cîmp cvarcific * acest cîmp este purtat de subparticulele presupuse cu ani în urmă de fizicienii voștri. În cîteva zile vom pleca și vom duce cu noi imaginea și tiparul lumii de pe acest corp aflat atît de departe de Marea Peliculă".

Oamenii din sală își veniseră oarecum în fire. Ceea ce înainte cu cîteva minute li se părea fantastic și ireal acum devenise ceva inteligibil. De fapt, ei trăiau marile emoții ale unor clipe mult așteptate: contactul cu o civilizație extraterestră. Poate n-ar fi corectă denumirea de „civilizație", deoarece aceasta se prezenta sub o formă cu totul neașteptată și inexplicabilă. Cîteva date au și fost furnizate de crainicul

---

* *Cvarcurile* sînt bănuitele subparticule elementare din care — după părerea unor savanți — ar trebui să se compună mai toate particulele fundamentale cunoscute astăzi. O trăsătură interesantă a lor este aceea că au sarcini electrice subunitare (mai mici decît aceea a electronului). Existența lor a fost presupusă încă din anul 1964, în legătură cu unele dificultăți în sistematizarea particulelor elementare și cu neconcordanța ce rezulta din confruntarea teoriei cu experiența în determinarea caracteristicilor de bază ale unor particule aparținînd acelorași familii (leptoni, mezoni, nucleoni, hiperoni) *(n. a.)*.

acelei lumi. Dar un noian de alte întrebări invadau minţile pămîntenilor.

Vocea continuă :

„Informaţiile noastre vi se par poate dincolo de limitele fantasticului. O să vă convingeţi totuşi că este vorba de lucruri accesibile. De asemenea greutăţi ne-am lovit, de altfel, şi noi cînd căutam să înţelegem anumite manifestări ale voastre. Un exemplu : un grup de oameni generează un amalgam de oscilaţii mecanice a căror lege de modulare este aproape indescifrabilă. Reacţia indivizilor, ca de obicei în cazul vieţii proteinice, este extrem de eterogenă. Unii rămîn în stare de echilibru, la alţii apare o excitaţie însoţită de radiaţii intense ale unor unde bioelectromagnetice. Sînt cazuri cînd oamenii se ridică în masă şi încep să practice nişte mişcări — urmărind ritmul modulării sunetelor — la prima vedere absolut inutile. Voi spuneţi că ascultaţi muzică şi dansaţi. Dar de ce fiecare individ răspunde altfel la elementul excitant comun ? Sau încă ceva. Un om întîlneşte sute de persoane, dar în prezenţa uneia apare o activitate bio şi neuroelectromagnetică de o foarte mare intensitate care dă naştere unor cîmpuri încrucişate. Cei în cauză încep să se comporte confuz, apar mişcări necontrolate şi deseori manifestări situate sub pragul inteligenţei lor. Apoi totul trece într-o explozie de profundă interferenţă, denumită de voi dragoste, şi indivizii încep să dea dovadă de apucături caracteristice primelor stadii ontogenetice : se iau de mînă, bîiguie şi uneori chiar plîng.

Cîte şi cîte n-am putea înşira. Am căutat să înţelegem comportarea voastră, dar pînă nu de mult încercările ne-au fost zadarnice. Noi am descifrat în linii mari legile statistice care acţionează asupra societăţii, mersul ei, dar n-am reuşit să pătrundem în multiplicitatea reacţiilor individuale. Pentru aceasta a fost nevoie de purtătorii noştri lansaţi în societatea organică...

Pe baza noilor date şi a elementelor înregistrate în memoria K sîntem acum în stare să sintetizăm, relativ rapid, orice formă de viaţă din diferite etape ale evoluţiei, ba chiar persoane concrete din istoria voastră. Să încercăm o scurtă ilustrare".

Din nou se auzi acel zgomot înfundat, apoi în mijlocul sălii apăru o sferă de lumină albăstruie. Senzaţia a durat doar cîteva clipe, pe urmă cei prezenţi au văzut un bărbat îmbrăcat în zale, într-o poziţie plină de demnitate. Sprijinindu-se într-o spadă lungă şi dreaptă, el scrută cu ochii săi cenuşii lumea din jurul său. Avea nişte ochi aprinşi, aproape

fanatici, în care tremurau flăcările unei voințe de fier. Omul acela începu să vorbească într-o limbă ce aducea cu muzicalitatea graiurilor antice. Puțini au înțeles ce spunea, dar aproape toți și-au dat seama că rostește cuvinte în greaca veche. Se adresa ostașilor pe care-i îmbărbăta, le dădea porunci scurte și privea spre zările îndepărtate unde se îndreptau invincibilele lui falange. Vocea-i era pîrjolitoare ca și soarele deșerturilor, mișcările sigure și dure. Era Alexandru cel Mare!

Alături de el se contură apoi silueta unui bătrîn cu ochii pătrunzători și barba lungă, albă. Stătea aplecat și cu amîndouă mîinile scria. Literele caligrafice rotunde și egale, asemănătoare unor arabescuri se înșirau în cuvinte și rînduri. Dacă cineva ar fi încercat să se uite pe cele două file, ar fi observat că scrisurile pot fi suprapuse, că ele se acopereau perfect. Avea mîini vînjoase, cu degete lungi și sensibile. Mîini ca și cele schițate de el, mîini care au dăruit oamenilor zîmbetul Giocondei, armonia și echilibrul Cinei celei de taină. Leonardo da Vinci.

Viziunea s-a destrămat într-o ceață albăstruie, și o nouă tăcere se așternu peste noi.

„Da, vom răspunde nenumăratelor întrebări pe care ni le-ați pus".

Deși tăceau, cei prezenți și-au dat seama că este vorba de întrebările pe care le-a formulat fiecare în mintea lui.

„Pelicula Ez, din care facem parte, este o lume ce se află față de Pămînt la o distanță de peste 200 de auni, adică 8 000 de gigaparseci. Ea reprezintă o suprafață închisă, sferică, ce înconjură o stea superdensă, hiperonică, în expansiune. Are dimensiuni ce depășesc mult mărimea sistemului vostru planetar. Raza sferei peliculare variază între 10 și 25 de heroauni, adică aproximativ între 0,3 și 1 parsec.

Este vorba deci de o supercivilizație de gradul II *. Necesitățile energetice le acoperim pe seama radiațiilor emise

---

* Prin supercivilizație de gradul II se înțelege o colectivitate de ființe raționale care, pentru a-și satisface nevoile energetice, utilizează ca sursă de energie un sistem galactic sau o stea hiperdensă. În aceste condiții, comunitatea respectivă nu mai poate trăi pe corpuri cerești (planete, de exemplu), deoarece acestea ar capta relativ puțin din fluxul de radiații emis de sursa centrală. Soluția cea mai adecvată ar fi aceea a construirii — pe cale artificială — a unei suprafețe sferice în interiorul căreia s-ar afla steaua sau galaxia generatoare de energie.

În cazul Marii Pelicule întîlnim o variantă și mai ingenioasă: însăși „civilizația" compusă din substanță gînditoare se mulează ca un imens balon în jurul unei stele hiperonice *(n. a.)*.

de astrul central, ale cărui procese de ardere sînt controlate și dirijate de pe Peliculă. În funcție de intensitatea acestora pulsează și Pelicula, luînd poziția optimă în spațiu. În felul acesta se reglează automat distanța față de astrul central, care, fiind superdens, ocupă un spațiu neînsemnat.

Lumea noastră este însăși Pelicula. Ea este uneori subțire (cînd steaua explodează nu depășește grosimea cîtorva straturi atomice), iar alteori, cînd emisia scade, se îngroașă, ajungînd la cîțiva norageni, la zeci de milimetri.

Noi n-avem indivizi, sîntem o singură ființă, o singură societate, un singur creier gînditor, care ne-am ridicat pe treptele cunoașterii. Am explorat galaxii și am parcurs drumurile nesfîrșite ale itinerarelor megagalactice, am întîlnit lumi ciudate și nenumărate sisteme de organizare a vieții. Și toate rezultatele le-am memorat în așa-numita memorie K, unde se păstrează informațiile asupra Metacosmosului cunoscut...

Substanța noastră superioară este construită de noi înșine. În marele proces de dezlegare a tainelor lumii, am ajuns cu mult mai departe decît voi. Cunoaștem lucruri despre care voi deocamdată n-aveți nici măcar idei vagi. În schimb, nouă ne-a fost străină varietatea imensă a trăirilor voastre individuale.

Da, la început n-am înțeles manifestările provocate de stările voastre emotive, vibrațiile dragostei și clocotirile urii, satisfacția divină a creației, plăcerea și atmosfera înălțătoare a admirației.

Ne întrebați care este cultura noastră, care este scopul existenței noastre, ce idealuri ne îndrumă. În accepția pămîntenilor, ceea ce facem noi ar părea foarte limitat și contemplator. Noi am căutat să dezlegăm legile naturii, să le folosim pentru a pătrunde și mai adînc în imensa și veșnica lume a materiei. În acest sens am înregistrat succese — din punctul vostru de vedere — uluitoare. Scopul nostru a fost și rămîne înțelegerea marilor și unicelor legi ale universului...

Nu, nu trebuie să vă mirați. Forma noastră cristalină de organizare nu este decît una dintre multiplele posibilități de manifestare a vieții superioare. Știm că au existat printre voi oameni care căutau să-i convingă pe ceilalți că, în afara formelor albuminoidale, nu poate exista viață. Teza este perfect valabilă, dar numai pentru planeta Pămînt sau pentru alte corpuri cerești ce prezintă condiții similare. Extrapolarea acestui adevăr înseamnă deja o încercare de a restrînge căile nebănuit de variate pe care poate evolua materia, de a o încadra în limitele experienței noastre înguste...

Pentru voi, viaţa noastră ar putea să pară aridă. Acest lucru rezultă, de altfel, şi din comportarea noului Domenicus van der Welde, care, o dată cu înţelegerea dragostei, a devenit om ca toţi ceilalţi...

Domenicus nu ne va însoţi, el va rămîne pe Pămînt, dacă vreţi, ca un simbol al unirii noastre, care va fi asemenea unei punţi invizibile ce leagă două lumi separate de imensitatea spaţiului.

Vom pleca şi vom duce cu noi nu numai imaginea încîntătoare a planetei albastre, a văilor înverzite şi a pîraielor cristaline, a cerului senin, a apelor înspumate sau domoale, a piscurilor înzăpezite, ci şi pe aceea a omului, care, prin munca sa, a ridicat piramide şi hidrocentrale, a creat simfonia de culori a pînzelor Renaşterii sau torentul tumultuos al muzicii beethoveniene...

Vom părăsi una dintre cele mai frumoase lumi — lumea a cărei splendoare am înţeles-o de-abia după ce substanţa noastră a devenit şi ea umană".

Apoi vocea a amuţit. Cei din uriaşul amfiteatru au rămas nedumeriţi. Parcă nu le venea să creadă că tot ce s-a întîmplat nu a fost doar o halucinaţie.

*

Peste trei zile, în zorii unei dimineţi de decembrie, în zona erupţiilor vulcanice din Pacific, s-au auzit bubuiturile prelungi ale unor explozii submarine. Din nou a apărut o insulă de granit, de data aceasta plată şi şlefuită. Apoi o coloană imensă de lumină violacee a luminat cerul. Avea aspectul unei jerbe gigantice care s-a stins treptat.

Deasupra insulei, exact în centrul acestui disc lucios, se vedea un obelisc grandios cu patru feţe uşor înclinate. Monumentul era din bazalt. Pe el nu se vedea nimic în afara unui cuvînt monosilabic : „EZ".

Ştiaţi că...

...inventarea şi utilizarea roţii a constituit o serioasă cotitură în istoria tehnicii ? Cea mai veche dintre reprezentările noastre asupra căruţei cu roţi a fost săpată în piatră în Mesopotamia cu 5 500 de ani în urmă. În diferite morminte din Orientul Apropiat s-au găsit care mortuare a căror vîrstă este de 4 000—5 000 de ani. În acele vremuri, roţile erau folosite deja în China, Spania, Scandinavia şi în Insulele britanice.

...latinescul „catus" însemna la vechii romani pisică sălbatică ? De ce sălbatică şi nu domestică ? Pentru că pisici domestice nu existau în acea vreme. În Europa ele au apărut în secolul al XII-lea şi au fost aduse din Africa. Primele pisici îmblînzite au fost abisiniene şi nubiene.

În vechiul Egipt, cu 3 000 de ani în urmă, pisicile erau considerate animale sfinte. Acestea aveau templele lor, cimitirul, sărbătorile lor, exista un adevărat cult al acestora.

...greutatea creierului omului, compus din aproximativ 15 miliarde de celule nervoase, constituie doar 2 la sută din greutatea întregului corp omenesc ? Dar celulele nervoase folosesc oxigen de cîteva ori mai mult decît alte ţesături. Iată de ce cantitatea insuficientă de oxigen, aşa-numita foame de oxigen, este resimţită în primul rînd de celulele nervoase. Oprirea respiraţiei 4—5 minute poate duce la moartea acestora. Pentru a uşura aprovizionarea cu oxigen a organismului, şi îndeosebi a sistemului nervos central, este cît se poate de folositor ca dimineaţa şi în cursul zilei să facem exerciţii respiratorii în aer proaspăt.

O colecție franceză consacrată anticipației din țările socialiste

De curînd o editură franceză (Les Editeurs Français Réunis) a inaugurat o colecție consacrată literaturii de anticipație din țările socialiste, publicînd povestirile scriitorului ceh Josef Nesvadba înmănuncheate sub titlul „Creierul lui Einstein" și romanul cunoscutului autor sovietic Ghenadi Gor „Insuportabilul interlocutor".

*Despre această nouă colecție, revista franceză „Fiction" scrie în nr. 147 (februarie 1966) : „*Les Editeurs Français Réunis *au creat recent cu o remarcabilă discreție o colecție destinată să găzduiască romane și nuvele științifico-fantastice provenind din țările socialiste. Incercarea aceasta merită să fie continuată și încurajată".*

Inițiativa editurii franceze e firește binevenită. Printre cărțile editate de ea ar fi cazul să-și găsească locul cele mai valoroase opere ale scriitorilor de anticipație din țările socialiste. Pentru a ne referi numai la cei din România, unde genul științifico-fantastic e relativ tînăr, amintim de Felix Aderca, George Anania, Horia Aramă, Camil Baciu, Romulus Bărbulescu, Vladimir Colin, Mihu Dragomir, Sergiu Fărcășan, Ion Hobana, Viorica Huber, Eduard Jurist, Victor Kernbach, Leonida Neamțu, Adrian Rogoz, Gheorghe Săsărman, din ale căror lucrări s-ar putea alege cel puțin o povestire sau un roman de foarte bună calitate.

Sîntem informați că Editura tineretului va tipări un volum antologic cuprinzînd cele mai bune povestiri științifico - fantastice românești, dintre care multe au apărut în colecția noastră. Să sperăm că această antologie va găsi ecou, astfel încît să devină cunoscută și peste hotare.

Povestirile Colecției traduse în l. germană

Revista „Neue Literatur" a publicat în nr. 5 (oct. 1965) povestirea lui G. Ricus „Iubita mea din celălalt continent" (apărută în nr. 253 al Colecției). Traducerea este semnată de Bettina Schuller.

De asemenea, în Editura tineretului a fost tipărită în limba germană cartea lui Mihu Dragomir „Povestiri deocamdată fantastice". Traducerea aparține lui Dieter Fuhrmann. Volumul cuprinde și lucrarea „Pe lungimea de undă a Cosmosului", apărută pentru prima dată în Colecția noastră.

În era cosmică

JOCURI
de
GHEORGHE BRAȘOVEANU

(Biverb: 5, 14)

(Criptografic: 2, 6, 2, 9, 2, 5)

Din fizica nucleară

LA DEZINTEGRARE
(Triverb: 9, 2, 6)

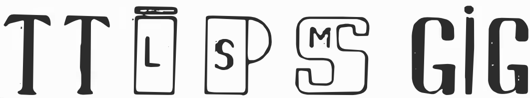
FISIUNE
(Monoverb: 8—12)

AMPLIFICATORI CUANTICI
(Monoverb: 3—6)

FERMIONI
(Criptografic: 9, 2, 4, 10)

Tiparul executat la Combinatul poligrafic „Casa Scînteii"

2012

CLUB

COLECȚIA Povestiri ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE

cpsf.info

prelucrare
&
editor
Costin Teo Graur

i.m. Pompilu

Au scanat, corectat, prelucrat.

Ceea ce nu au fost în stare redacţiile Ştiinţă şi tehnică
sau cei care au dat să continue CPŞF, au reuşit, cu multă dăruire,
muncă şi cheltuială, aceşti entuziaşti.

Lor trebuie să le mulţumim pentru că avem acum posibilitatea
să (re)citim legendara Colecţie.

clandher
flash_gordon
evilgheorghe
krokodylu
progressivefan3
car_deva
coollo
fractalus
panionios
nid68
un anonim (RK)
Gyuri
hunyade
dl. Dan Lăzărescu
Cilly Willy
fizikant
Doru Filip
connieG

(dacă este omis cineva, vă rog un email şi reparăm greşeala)

PREȚUL 1 LEU
MARTIE 1966
41 007